

UPPSALA
UNIVERSITET

Levande njurdonationer - etiska aspekter

Niklas Juth

Professor medical ethics, Uppsala universitet
Centre for Research ethics and Bioethics (CRB)

Etik?

Etik

Normer och värderingar

Bör- frågor står i centrum

- Etiskt relevant: allt det som påverkar hur vi ska besvara frågan - vad bör göras (det kan vara medicinska, juridiska, psykologiska, sociala, ekonomiska förhållanden)...

Medicinsk etik
idag: de 4
principerna

Göra gott

Icke-skada

Respektera autonomi

Rättvisa

Hur bör njurmottagare prioriteras?

- När det handlar om avlidna donatorer: som all annan vård – i enlighet med *den etiska plattformens* precisering av rättvisep principen.

Den etiska plattformen – del av HSL

- Människovärdesprincipen
- Behovs- och solidaritetsprincipen
- Kostnadseffektivitetsprincipen
- *Transplantation med organ från levande donator egentligen undantag...*

Vem *bör* räknas som "särskilt nära"?

- **7 §** "Ett ingrepp på en levande människa, som innebär att biologiskt material som inte återbildas tas för transplantation, får göras endast på en givare som är [genetisk] släkt med den tilltänkte mottagaren eller på annat sätt står mottagaren *särskilt nära*."

Vem *bör* räknas som "särskilt nära"?

- Ej libertarianism (helt fritt val) (precis som att vem som helst inte kan välja att bli ett donator-mottagarpar)...
- Bland annat för att undvika skada och att socialt resursstarka kan s.a.s. "ta för sig" (jmfr organhandel)...
- Fallet i Uppsala...

Tack!